

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**D. Gebh. Theodori Meieri Theologi & Prof. in Academia
Julia Antichiliasmus Absolutissimus**

Meier, Gebhard Theodor

Helmstadii, 1696

§. CIV.

urn:nbn:de:bsz:31-105465

Veritatis quippe res hic agitur, non illorum qui circa illam inter se hic dissident, nec impugnandus fuisset D. Animadvertenti Autor Programmatis, si boni disputatoris vices tueri voluisset, sed ipsum & solum Programma, & rationes ibi contra chiliaismum productas. Absit itaq; ut simili modo mordacem calamum acuentes in D. Animadvertentem eadem retorquendo desceviamus, licet audacter quæ falsa deprehendemus rejecturi, idque ipsius Salvatoris Exemplo, qui in veritate vindicandâ non minus atque in cæteris pietatis operibus quàm sæpissime nobis præivit. Deus interim corda quorumvis maledictis se oblectantium ita dirigat, ut ipsi ad bonam frugem tandem redeuntes, à Patre misericordiarum criminis hujus veniam adipiscantur.

CIV. Ut igitur in eodem ordine cum ipsâ Animadversione me contineam, agendum erit ex §. 7. de quæstione: An Chiliastæ dogma regni millenarii obtrudant sub necessitate credendi? (quæ enim §. 6. dicuntur nihil continent rationis pro chiliaismo, sed mera sunt convitia, nisi quod ibi poscitur demonstratio, quod chiliaismus sit error: quam lege suprâ num. LXXXII.) Argumentum erat: Omne dogma non necessarium ad salutem, quod sub necessitate ad salutem publice privatimque docetur & urgetur, est hæreticum, & ille qui id ita defendit, est anathema.

Atqui Chiliaismus est dogma non necessarium ad salutem; at hodie sub necessitate ad salutem publice privatimque docetur & urgetur: Ergo

Respondet hic primo D. Animadvertens, contradictionem esse, quod chiliaismum velimus dicere dogma ad salutem necessarium, cum eum habeamus pro errore. *Quis autem, inquit hic, errorem, levem li-*

cet & tolerabilem, (optandum esset, ut talis tantum foret hodiernus error chiliaisticus: verum longe aliud in superioribus est ostensum, adeò, ut, quamvis doctrina Chiliaistica, qualis in antiquâ Ecclesiâ obtinuit tolerari potuerit, etiam in ministro Ecclesiæ; id tamen de chiliaismo, sub iis circumstantiis, sub quibus ille docetur à D. Animadvertente ejusque asseclis vix amplius dici posse multis jam Eruditissimis Viris videatur: Nec de hoc chiliaismo unquam audivi Venerabilem D. Præceptorem docere, quod sit error levis & tolerabilis, neque etiam, quæcunque in Programmate de chiliaismo posita sunt, cum chiliaismum saltem in genere concernant, non speciatim solum illum D. Animadvertentis, ad hunc applicari poterunt.)
dogma non necessarium ad salutem vocavit aut vocare poterit? Si chiliaismus error est, nec dogma est, nec dogma non necessarium ad salutem: Si autem dogma aliquod est, quale esse in Programmate profiteris, certe error non est. Absurdissima enim distinctio esset inter errorem necessarium & non necessarium. Equidem miror, quo Virum abripuerit carpendi libido. Quis enim ignorat, dogmata etiam vocari ea quæ falsa sunt? Sane, si derivationem vocis spectare velimus, vix quidem Terminus ille aliis quam falsis doctrinis, quæ nobis saltem veræ apparent, tribui posset. B. Calovius in Synops. Controv. Disp. 27. Th. 7. Transsubstantiationem Pontificiam expressè dogma appellat. Imo Salvator ipse falsis Phariseorum statutis vocabulum synonymum *διδασχῆς* tribuit Matth. xvi. Idem apparet ex Conjugato *δογμαλιζεισθαι*, quod Coloss. II. 20. nihil aliud significat, quam falsis dogmatibus seduci. Num igitur & D. Calovio propterea dicere licebit: Si Transsubstantiatio dogma est, error non est? Quod si

fi autem thesin erroneam licet dogma appellare, utique etiam permittetur, ut appelletur dogma ad salutem non necessarium: Necessarium enim illud esse, nemo concesserit. Nec obstat, quod absurdum est, distinguere inter errorem ad salutem necessarium, & ad salutem non necessarium. Non enim dictus est in Programmate chiliaismus, error ad salutem non necessarius; sed consideratus ibi fuit sub conceptu generaliori dogmatis, sub quo utiq; determinare licet de illo, num sit ad salutem necessarius nec ne? Eodem modo, uti licet dicere: Sempronius est animal non cornutum; Et si enim Sempronius homo sit, & absurdum foret, distinguere inter hominum cornutum & non cornutum; sub conceptu tamen generaliori animalis id utique de illo determinare possumus.

CV. Sed missis hisce examinandum jam erit:

An D. Animadvertens chiliaismus urgeat sub necessitate credendi? Conatur quidem ille plurimis se ab hac suspitione purgare, & verba ex propriis scriptis ipsi objecta alio detorqueere nititur (ubi tamen silentio præterit præcipuum, quod in Programmate penultimo loco erat adductum) Interim, quicquid etiam hic subterfugiat, possumus utique illud Chiliaistis nostratibus facile ostendere, quod talia de chiliaismo suo prædicent, quæ non nisi de dogmatibus ad salutem necessariis prædicari possunt. Ita enim habet D. Animadvertens §. 42. sub finem: *Unde, si vel maxime in conscientia erronea esses (dum chiliaismus vocas periculosum errorem) in misero tamen animæ statu versaris, qui iniquissimum plane iudicium ferre non timuisti, atque non modo te sed alios etiam deceperis.* Hæc utique non potuisset dicere de chiliaismo, si haberet illum pro dogmate ad salutem indifferenti. Talia enim ab iis, qui de eorum

ve-